

Kyrie eleison, Heer ontferm u

Liturgie

***Onze hulp is in de naam des Heren die de hemel en de aarde gemaakt heeft die trouw is en
trouw blijft en niet laat varen het werk van zijn handen.***

Genade en vrede zij u van God onze Vader

En van onze Here Jezus Christus,

In de gemeenschap van en met de Heilige Geest.

* intochtlied 633: 1,2 en 3 *komt laat ons zingen al te zaam* - jdh

* welkom

* lied 633: 4 en 5 - jdh

* bekendmakingen

* lied 182 *Here der Heren, Koning der Koningen* - jdh

* bidstond

* zangdienst: Opw. 188, 534, 349 en 688

* gebed om de Heilige Geest

* bijbellezingen:

N.T. Matt. 16:13-28

Filip. 3:2-16

* lied 330 *leer mij uw weg* - jdh

* preek

tekst: 1 Petr. 4:13

*verblijdt u naarmate gij deel hebt aan het lijden van Christus, opdat gij u ook met vreugde
zult mogen verblijden bij de openbaring zijner heerlijkheid.*

* lied 264 *'t is mij goed wat God doet* - jdh

* gebed/voorbede

* slotlied 383:1 *Geest van hierboven* - opw

* zegenbede

* vervolg 383:2 opw

De Here zegent en behoedt ons

De Here doet zijn aangezicht over ons lichten en is ons genadig

***De Here verheft zijn aangezicht over ons en geeft ons zijn vrede, een vrede die alle verstand te
boven gaat en onze gedachten en harten behoedt in Christus Jezus.***

Als er nou toch iets is dat niet met elkaar te rijmen is, dan is het toch wel *verblijden* en *lijden*. Laat het eens even goed tot u doordringen de inhoud van *beide* begrippen.

Ja taalkundig rijmt het - dat is dan ook het enige, want als het gaat om de praktijk van het leven dán vloeken ze met elkaar!

Zelfs als je ze omkeert, blijft het even onrijmbaar, ongerijmd zelfs: *verblijden, lijden - lijden, verblijden*.

Daarom, hoe verzin je het om de beide in een zin - in een adem - te noemen?

Hebt u goed naar de tekst geluisterd?

Alsof het niet genoeg is, wordt *lijden* als het ware ook nog eens *ingeklemd* tussen *verblijden*!

Het kan niet op!

Luister maar: '*verblijdt u* naarmate gij deel hebt aan het *lijden* van Christus, opdat gij u ook *met vreugde* zult mogen *verblijden*'. Hooft u het: *verblijden, lijden, verblijden*.

Wat heet, het *lijden* wordt niet enkel ingeklemd tussen *verblijden*, er wordt in het tweede verblijden nog eens een schep boven opgedaan ook - mag het ietsjes meer zijn, nota bene: *met vreugde verblijden*! Eigenlijk zegt de grondtekst daar zoiets als: verheugen! De tekst roept zo dus op je in het lijden te verheugen.

Zoals gezegd, stel je even de beide begrippen inhoudelijk voor. Neem dan dat akeligste begrip van de twee, lijden - in welke denkbare vorm ook! Je zult er nu maar net midden in zitten en dan lees je of hoor je deze tekst. *Verblijdt u* - wist u dat dit hier ook nog eens in de gebiedende wijs staat? Kijk maar naar de Nederlandse vertaling: verblijdt u met dt – verheug je als bevel! Ongerijmd toch! Daar past toch de term masochisme bij.

Wie doet er zo iets verblijden tot verheugen in lijden?

Wie stelt er zo iets?

Petrus.

Ach ja, dat was nu eenmaal een impulsieve flapuit. Een man, dé man, van grote woorden, te grote meestal. Stel hém voor wanneer Jezus van 'wie zeggen de mensen dat ik ben' uitkomt bij 'wie zegt *gij* dat ik ben'. Dan is hij de eerste en enige die antwoordt: 'de Christus Gods'. Zo'n geweldig belijden dat Jezus aangeeft dat *Simon Barjona* dat niet van zichzelf weet, maar geopenbaard kreeg door de Vader, en dat op die belijdenis de gemeente zou gebouwd worden (en ook gebouwd is, *tenminste...*). Maar nog geen vijf verzen - tellen - later (lees maar in Mattheüs 16 vers 22) als Jezus op dat belijden van Petrus Zijn lijden aankondigt, is het diezelfde Petrus die Jezus terzijde neemt en Hem begint te bestraffen, zeggende: '*Dat verhoede God, Here, dat zal U geenszins overkomen*! Oftewel, volgens hem tóen hoort lijden niet geklemd tussen verblijden.

Het was tóen ook voor hem niet te rijmen! Geen lijden bij de Christus, alleen verblijden!

Dus dan ook nu geen verblijden bij lijden bij 'Christus' en 'christen-zijn'? Dat verhoede God, ja toch? Mee eens of niet soms? Zoals gezegd, je zult er nu maar net midden in zitten.

Mag je als christen niet juist een leven van zegen, voorspoed en bescherming van Gods kant verwachten? Is dat niet het minste dat Hij kan geven op ons volgen van Hem? Selwyn Hughes constateert, al is dat al weer een aantal jaren geleden, dat het aantal christenen dat wil geloven en doen geloven dat er voor de christen geen problemen in het leven zijn, toeneemt. Een tendens die ondertussen allerminst is afgenomen. Moeten we niet dankbaar zijn met de schijnbare omslag die er binnen het christelijk geloof - met name op evangelisch erf - al meer zichtbaar wordt? Je hoeft dan heus niet direct te denken aan alleen een prosperity theologie, kijk, daar zullen u en ik het samen over eens zijn: je kunt doorslaan, dat is een ding dat zeker is. Nee, gewoon - gemodereerd - meer verwachten van een God die zich heel nadrukkelijk liefde noemt en immers zelf in zoveel tekstwoorden oproept om Hem uit te dagen: van 'opent uwe mond' tot 'daag me dan uit dat ik de hemelvensters open' en dat laatste helemaal als je trouw je tienden geeft. Meer benadrukken dat we koningskinderen zijn. Het is toch God zelf in Jezus Christus geweest die stelde dat we ons geen zorgen voor de dag van morgen behoeven te maken, wat heet, niet eens *mogen* maken!, Hij zorgt. Het gaat immers uiteindelijk wel om de *blijde* boodschap, of niet dan: God is hier Hij wil ons zegenen! Hij is immers naast verlosser ook de geneesheer en de bevrijder en wat al niet meer. Dat mag benadrukt worden. Dan mag en kan het toch ook allemaal wel wat blijer en vrolijker in een dienst? Kijk eens naar de eerste gemeente in Handelingen, een gemeente die gebouwd werd op de belijdenis zoals door Petrus uitgesproken: Gij zijt de Christus Gods.

Toch eigenlijk wel heel begrijpelijk dan, de reactie van Petrus op Jezus' spreken over lijden!

Maar ja, we zitten zo nog wel met het tekstwoord van vanmorgen, een woord dat hij, Petrus, een hele tijd later schreef ..., een hele tijd later van groeiend inzicht, een hele tijd later tijd van rijping door het leven, een hele tijd later van lessen van God. Lessen die hun begin tenminste gehad zullen hebben in

het moment van reageren van Jezus de Christus Gods op Petrus' Hem vast goed bedoeld bestraffen. Wat zullen die woorden zijn aangekomen. Nee niet eens allereerst het: 'Ga weg, achter Mij, satan', maar juist die daarop volgende: 'gij zijt Mij een aanstoot, want gij zijt niet bedacht op de dingen Gods, maar op die der mensen.' Kunt u daar wat mee, met die woorden van Jezus? 'Want gij zijt niet bedacht op de dingen van God, maar op die der mensen.' Haalt Jezus hier niet een dikke streep, nee: het kruis!, door al wat ik zei na wat je als christen van Gods kant, van de Christus! in en van het leven onder zijn hoede en met Hem zou mogen verwachten: tenminste zegen, voorspoed en bescherming, dan wel in elk geval verblijden los van lijden? Hij plaatst er in elk geval letterlijk het kruis door in en met de dan volgende woorden die hij niet alleen uitspreekt aan het adres van Petrus, maar aan al zijn discipelen - en zo feitelijk ook aan ons. 'Toen zeide Jezus tot zijn *discipelen*'. En dan volgen er die opmerkelijke woorden die heel het christen *leven* - *elk* christen *leven* - in niets minder dan een volkomen ander Licht plaatsen, in het perspectief van Golgotha:

'Indien iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf en neme zijn kruis op en volge Mij. Want ieder, die zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen; maar ieder, die zijn leven verloren heeft om Mijnentwil, die zal het vinden (Matt. 16:24,25).'

Kun je zo nog spreken van de *blijde* boodschap?

Ja wel zeker. Wat heet. Het blijkt in en vanuit Mattheüs 16 juist *alleen* zó! Het is Jezus die nota bene niets minder dan zélf het lijden onlosmakelijk verbindt aan het Christus zijn, het belijden van Petrus.

Het lijden is - nota bene - voorwaardelijk gemaakt!

Zoals Hij, Jezus, alleen de Christus kon en zou heten *via* het gaan van de weg van het lijden en sterven en *dán* de opstanding, zo ook elke volgeling! Als er iets haaks staat op ons beleven als mens, *het* leven, dan dit wel! Wil je leven? Sterf!, het summum van het lijden, de uiterste consequentie ervan. Is het niet opmerkelijk te noemen dat als Paulus in Romeinen 8:38 en 39 - verzen die het speerpunt vormen van de perikoop die handelt over *de zekerheid van het geloof* - sprekend over *niets dat ons*, als meer dan overwinnaars, *van die liefde van God kan scheiden* als eerste **de dood** noemt en als tweede *het leven*. De dood is dan ook de ergste vijand van de mens en elk mens hangt aan het leven, is de aarde aards om het maar eens ouderwets te formuleren. Daarom dat wanneer het gaat om lijden en dood elk mens geneigd is Petrus na te zeggen: dat verhoede God. *Bedacht op [de dingen] der mensen...*

Het is echter een uiterst zorgwekkende zaak dat de christenheid - dit wil zeggen de christen tot welke denominatie ook horend - al meer het zicht op de Christus in dezen heeft verloren! Niet voor niets plaatste ik bij het gegeven dat de gemeente op het belijden dat Jezus de Christus Gods is, gebouwd *is* ietwat cynisch: '*tenminste...*'. Want als er één vergeten, dan wel zeker ondergewaardeerd aspect is in de verkondiging, is het wel het belijden van het Christus zijn van Gods zoon. En juist dát belijden stelt ook Petrus in onze tekst centraal in zijn spreken over de plaats van en het omgaan met het lijden! Hoor hem: '*verblijdt u naarmate gij deel hebt aan het lijden van... Christus*'. Dat hij hier het volle besef had van wat dit Christus zijn van Gods zoon inhield - inhoudt - en dus betekent voor de christen, blijkt uit het vervolg van de tekst: '*opdat gij u ook met vreugde zult mogen verblijden bij de openbaring zijner heerlijkheid*'.

Petrus plaatst in navolging van Jezus niets minder dan *Het Kruis* tussen *verblijden* omdat het *het kruis* is dat niet alleen Jezus in de opstanding tot de Christus maakte, maar ook ons doet delen in zijn heerlijkheid bij de wederkomst! U en ik als bruid bestemd voor de Bruidegom! Het delen in zijn *troon*!

Na de eerder genoemde constatering, dat het aantal christenen toeneemt dat wil geloven en doen geloven dat er voor de christen geen problemen in het leven zijn, merkte Selwyn Hughes terecht op dat dit mensen zijn die hun huis bouwen op het zand van de ontkenning van de werkelijkheid en dat dit ontkennen niets minder is dan een pogen om God te ontronen. Een dergelijk ontkennen suggereert dat God niet groot genoeg is om wat we ook meemaken - populair gezegd: voor de kiezen krijgen - aan te kunnen. Het is ordinair ongeloof en levert, volgens Jezus zelf, niets minder op dan schade aan de ziel.

Juist het eerlijk spreken van Jezus over dagelijks het kruis opnemen, het bereid zijn je leven om *Zijnentwil* te verliezen als weg tot het behoud en dat behoud in de volle zin van het woord, vinden we telkens terug in het spreken over lijden. Het lijden wordt op talloze plaatsen nadrukkelijk in het perspectief van de openbaring van de heerlijkheid - de wederkomst - getrokken. Hoor allereerst Petrus in het eerste hoofdstuk van zijn eerste brief waar hij in vers 3 begint met een jubelzang - een *verblijden*: '*Geloofd zij de God en Vader van onze Here Jezus Christus, die ons naar zijn grote barmhartigheid door de opstanding van Jezus Christus uit de doden heeft doen wedergeboren worden*

tot een levende hoop, tot een onvergankelijke, onbevleete en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen weggelegd is voor u, die in de kracht Gods bewaard wordt door het geloof tot de zaligheid, welke gereed ligt om geopenbaard te worden in de laatste tijd'. Het wedergeboren zijn heeft als perspectief niet alleen eeuwig leven, maar zoals gezegd behoud in de volste zin van het Bijbelse woord: het richt zich vooral op de openbaring in de laatste tijd, *de openbaring van de heerlijkheid van de Christus*. En dán vervolgt Petrus met wat hij ook bedoelt in onze tekst: *'verheugt u **daarin** ook al wordt gij thans, indien het moet zijn, voor korte tijd door allerlei verzoeken bedroefd, opdat de echtheid van uw geloof, kostbaarder dan vergankelijk goud, dat door vuur beproefd wordt, tot lof en heerlijkheid en eer blijke te zijn bij... de openbaring van Jezus Christus'* (1 Petr. 1:6, 7). Is dat waarin wij ons verheugen, waarnaar we verlangen, toeleven - bepaalt het ons leven? Zou het dat niet moeten doen? Een verliefd stel verlangt toch naar elkaar, verlangt toch om bij elkaar te zijn? Ziet uit naar het samen zijn, uiteindelijk naar het huwelijk? Dat is toch hét kenmerkende van wat de verheerlijkte Christus bedoelt in het laatste Bijbelboek als Hij naar de gemeente van Efeze spreekt over: het je weer uitstreken naar de eerste liefde? Is dat niet juist wat we bij Paulus tegenkomen wanneer hij in Filipenzen 3:10 zegt alles - stellen we ons voor: a l l e s - schade te achten en prijs te geven *om Hem te kennen*. Het gaat Paulus daarbij om een diep, intens kennen, een één zijn met Christus. Denk hierbij aan wat de profeet Hosea in het Oude Testament namens God stelde: mijn volk gaat te gronde door een gebrek aan kennis - wat neerkomt op een gebrek aan het Hem kennen. En let nu op wat Paulus vervolgens zegt: *'om Hem te kennen en de kracht zijner opstanding en... de gemeenschap aan zijn lijden'*. Wat zei Jezus in Johannes 17:3? *'Dit nu is het eeuwige leven, dat zij u k e n n e n, de enige waarachtige God, en... Jezus CHRISTUS, die Gij gezonden hebt'*. Nergens leer je Hem, de Christus van God, de inhoud van het belijden, beter kennen dan in zijn lijden: *'alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe'*. In het lijden toonde God zijn liefde - agapè -bij uitstek. Hoe opmerkelijk dat Paulus spreekt over 'de gemeenschap aan zijn lijden' in aansluiting op 'de kracht zijner opstanding': *'om Hem te kennen en de kracht zijner opstanding en de gemeenschap aan zijn lijden'*. Betekent dat zoveel als: zodra je opstaat tot het nieuwe leven begint lijden? Is dat niet het principe dat we al zien in het Oude Testament in het leven van bijvoorbeeld Jacob? Na zijn worsteling bij de Jabok werd hij Israël - de prins van God - genoemd en door de Engel des Heren gezegend. Maar wie zijn leven vanaf dat ogenblik bestudeert, zal niet anders dan moeten vaststellen dat Jacob vanaf dat ogenblik nog al wat te verduren kreeg, lijden, beginnend met een mank door het leven moeten gaan. En Paulus? Na de dramatische ontmoeting met de verheerlijkte Christus op de weg naar Damascus werd hij gezegend door God en ontving een doorgaande openbaring van het geheimenis als geen enkele andere apostel, en toch klinkt over zijn leven: *'Ik zal Hem tonen hoeveel hij lijden moet ter wille van mijn naam'* (Hand. 9:16). Wat te denken van de eerste gemeente in Handelingen waarover we eerder spraken? Werd niet hun bestaan gekenmerkt door vervolging en lijden, martelaarschap? Kregen niet al de Grieken, zoekend naar het leven (Joh. 12:21vv.), de hemelse filosofie bij uitstek te horen dat de graankorrel in de aarde moest vallen en sterven? Zonder Gethsemane en Golgotha geen opstanding tussen de doden uit – *'of ik aan zijn dood gelijkvormig wordende, zou mogen komen tot de opstanding uit de doden'* (Filip. 3:10, 11) - letterlijk staat er *de uit opstanding tussen de doden uit*, wijzend op... de wederkomst, de openbaring zijner heerlijkheid. Paulus wist dat wie deze opstanding wil ervaren mee moet sterven.

Viel de manier van uitdrukken door Paulus u hier op? *Of ik zou mogen komen tot*, elke stellige verzekerdheid ontbreekt, ziet u dat? Hij jaagt er naar of hij het ook grijpen mocht. Oftewel, hier hangt het van u en mij af: wie volhardt tot het einde...! Aan het einde van zijn leven klinkt pas de zekerheid door, wanneer hij zegt: *'Ik heb de goede strijd gestreden, ik heb mijn loop ten einde gebracht, ik heb het geloof behouden* (wat er op duidt dat het er in het christenleven flink aan toe kan gaan); *voorts ligt voor mij gereed de krans der rechtvaardigheid, welke te dien dage de Here, de rechtvaardige rechter, mij zal geven, doch niet alleen mij, maar ook allen, die zijn verschijning hebben liefgehad'* (2 Tim. 4:7 en 8). Hij is dán verzekerd van én de behoudenis én het deel zullen hebben aan de openbaring zijner heerlijkheid, de opstanding tussen de doden uit, de krans der rechtvaardigheid, het delen in de troon, bruid zijn van de Bruidgom, deelhebben aan de Bruiloft van het Lam. In Romeinen 8:17 zegt Paulus *'Zijn wij nu kinderen, dan zijn wij ook erfgenamen: erfgenamen van God, en medeërfgenen van Christus; immers, indien wij delen in zijn lijden, is dat om ook te delen in zijn verheerlijking'*. Het is Petrus die in dit verband zelfs zegt in 1 Petrus 2:21 *'Want **hiertoe** zijt gij **geroepen**, daar ook Christus voor u geleden heeft en u een voorbeeld heeft nagelaten, opdat gij in zijn voetstappen zoudt treden'*.

In zijn Woord roept God daarom bij voortdoring op om te volharden. Te volharden tot het einde. Kijk eens naar de geloofsgetuigen in Hebréeën 11 en wat lijden daar al niet inhield? Folteren, hoon en

geselslagen, boeien en gevangenschap, gestenigd, op zware proef gesteld, doormidden gezaagd, met het zwaard vermoord, ontbering, verdrukking en mishandeling, rondgedood door woestijnen, en gebergten, in spelonken en de holen der aarde. En toch zij hielden vast, volhardden tot het einde: *'[h]un oog daarbij alleen gericht op Jezus, de leidsman en voleinder van het geloof, die, om de vreugde, welke vóór Hem lag, het kruis op Zich genomen heeft!* (Hebr. 12:2).

Petrus, de man van onze tekst, zegt in 1 Petrus 4:1 *'Daar Christus dan naar het vlees geleden heeft, moet ook gij u wapenen met dezelfde gedachte'*. **Wapenen**. Dit duidt er op dat het (ook) gaat om een geestelijk conflict. Denk hier aan wat Petrus zegt in 1 Petrus 5:8 en 9 *'Wordt nuchter en waakzaam. Uw tegenpartij, de duivel, gaat rond als een brullende leeuw, zoekende wie hij zal verslinden. Wederstaat hem, vast in het geloof, wetende, dat aan uw broederschap in de wereld hetzelfde lijden wordt toegemeten'*.

Het lijden is een ervaring die volgens Gods Woord zondermeer inherent is aan christen zijn, en dat in de eindtijd in het bijzonder. En als ons christenen nu iets duidelijk zal moeten zijn, dan wel worden, dan is het dat er zware tijden aan gaan komen, tijden van verdrukking en lijden.

Zo is lijden dus niet iets vreemds of ongewoons voor een christen, in tegendeel. Het moet je niet 'bevreemden', verbazen, zegt Petrus: *'[g]eliefden, laat de vuurgloed, die tot beproeving dient, u niet bevreemden, alsof u iets vreemds overkwame'* (1 Petr. 2:12).

In zijn indrukwekkende historische fictie 'Byzantium' laat Stephen Lawhead de biechtvader terecht opmerken aan het adres van de op een pelgrimstocht door lijden tot het uiterste beproefde monnik Aidan: 'Het leven is de leerschool van de Geest en lijden is de meest overtuigende leermeester. God laat het toe, zoals Hij toeliet en niets deed toen zijn geliefde enige zoon stierf aan het kruis. We zijn het dichtst bij Christus wanneer we delen in de ellende van deze wereld. Jezus kwam om ons de weg door het lijden heen naar de glorie er achter te wijzen. Zo kunnen we onze moeiten overwinnen. Dat is dé belofte van het kruis!' Zegt Paulus niet *in* dit alles zijn we meer dan overwinnaar door Hem die ons heeft liefgehad (Rom. 8:37)? Door zijn sterven weet Jezus Christus wat pijn, verdriet, verlies en dood is en hoe gruwelijk dit alles kan zijn. Hij kent het! Hij weet wat we meemaken Hij wacht ons op! En dat omdat Hij geleden heeft - is dat geen goed nieuws, blijde boodschap?

En dan zijn we terug bij onze tekst: *verblijdt u naarmate gij deel hebt aan het lijden van Christus, opdat gij u ook met vreugde zult mogen verblijden bij de openbaring zijner heerlijkheid*. Het gaat om de echtheid van ons geloof, kostbaarder dan vergankelijk goud, dat door het vuur beproefd wordt, en zo tot lof en heerlijkheid en eer blijke te zijn bij de openbaring van Jezus, de Christus van God. Kyrie eleison, Heer ontferm u, Christus ontferm u.

Amen